

Το διαζύγιο ως ρήγμα στην ενότητα του ανθρωπίνου προσώπου

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή

Ιωάννη Κορναράκη, Ομότιμου Καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών

Το διαζύγιο, ως γεγονός διαρρήξεως μιας, πρωταρχικής σημασίας για την υπαρξιακή καταξίωση του ανθρώπου, συζυγικής διαπροσωπικής σχέσεως, πλήττει την ενότητα του ανθρωπίνου προσώπου, σε μια σειρά αλυσιδωτών σχέσεων ατόμων εμπλεκομένων, ούτως ή άλλως, συγγενικώς με τους αρχικούς συντελεστές της διαρρήξεως αυτής!

*

Στο μυστήριο του γάμου πραγματώνεται μυστηριακώς ο σκοπός της θείας οικονομίας, που αφορά στην ενότητα του ανθρωπίνου προσώπου, στην αρχική προπρωτική του εικόνα. Το ανδρόγυνο, στο γάμο, εξεικονίζει την τέλεια από την άποψη του εν λόγω σκοπού, ανθρώπινη διαπροσωπική ενότητα στη μονάδα δύο προσώπων! Με το μυστήριο του γάμου ο άνθρωπος επιστρέφει στην οντολογική πληρότητα της αρχικής του εικόνας, εφόσον, με το μυστήριο αυτό, ο άνθρωπος υποστασιάζεται πλέον ως «μονάς» («και έσονται οι δύο εις σάρκα μίαν») στη

δυάδα των συζυγικών προσώπων γίνεται «ανδρό-γυνος»! Οι σύζυγοι ενώνονται, στο μυστήριο του γάμου εις ανδρόγυνον!

Στην περίπτωση αυτή, ο μεταπτωτικός Αδάμ επιστρέφει στην ενότητα του εαυτού του, μέσω της αναπλασθείσης διά των δημιουργικών χειρών τού Θεού, πλευράς του και συμπληρώνεται, με τον τρόπο αυτό, το κενό, το οποίο κατέλυσε ή αποσπασθείσα αυτή πλευρά του, με το θείο δώρο της θεραπείας της μοναξιάς του («Ου καλόν είναι τον άνθρωπον μόνον»)- τη γυναίκα!

Εξαλλου, ατενίζοντας το πρόσωπο της γυναίκας ο μεταπτωτικός Αδάμ αναγνωρίζει τον εαυτό του («τούτο νυν οστούν εκ των οστέων μου και σαρξ εκ της σαρκός μου»), και αποδέχεται την αλήθεια του αποστολικού λόγου, ότι «Ούτως οφείλουσιν οι άνδρες αγαπάν τας εαυτών γυναίκας ως τα εαυτών σώματα. Ο αγαπών την εαυτού γυναίκα εαυτόν αγαπά»! (Εφεσ. ε' 28) Η ενότητα αυτή ανδρός και γυναικός, στο μυστήριο του γάμου, σημειοδοτεί την χαρισματική ή μυστηριακή οντολογική ενότητα του ανθρωπίνου γενικώς προσώπου. Ο γάμος καταφάσκει την μυστηριακή σχέση των δύο συζύγων, ως απόδειξη της πραγματώσεως του σχεδίου της θείας οικονομίας, στο κεφάλαιο της σωτηρίας του ανθρώπου διά του γάμου!

Αλλά το διαζύγιο δεν διασπά μόνο τη συζυγική ενότητα και τη σχέση δύο μόνον προσώπων. Το διαζύγιο μπορεί να γίνει αιτία και πηγή πολλών μελλοντικών, συνεχών, διασπάσεων, και εκλύσεων ψυχικών διαταραχών σε όλα τα πρόσωπα, τα οποία ενδεχομένως θα εμπλακούν, ούτως ή άλλως, στο μεγάλο κύκλο ανθρωπίνων, διαπροσωπικών σχέσεων, απορρεουσών από την αρχική αφετηρία δύο διαζευγμένων γονέων.

Εάν δηλ. ο ένας πρώην σύζυγος ή και αμφότεροι, προχωρήσουν σε νέο γάμο με άλλα πρόσωπα, τότε οι αρνητικές ποικίλες συνέπειες της αρχικής συζυγικής διαστάσεως, θα περάσουν ασφαλώς στις νέες συγγενικές σχέσεις, εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, οι όποιες θα δημιουργηθούν ενδεχομένως με τους νέους αυτούς γάμους. Λ. χ. ενδεχομένως, με νέους γάμους των ήδη διαζευγμένων συζύγων, θα προκύψουν ίσως πατριοί και μητριές και ετεροθαλείς αδελφοί, οι οποίοι θα γίνουν αποδέκτες των αρνητικών συνεπειών του αρχικού διαζυγίου.

Έπειτα είναι γνωστό ότι τα παιδιά διαζευγμένων γονέων με ψυχικά τραύματα από τις σχέσεις των γονέων τους και κυρίως από το διαζύγιο, θα μεταφέρουν αργότερα στη δική τους συζυγική σχέση, τις εμπειρίες των τραυμάτων αυτών, με αποτέλεσμα όχι λίγες φορές, τις διαταράξεις και της δικής τους συζυγικής σχέσεως! Γενικώς όμως είναι συνήθως απρόβλεπτες οι καταστροφικές συνέπειες ενός διαζυγίου, στον μέλλοντα χρόνο, που ο κύκλος των συγγενικών προσώπων, θα

διευρύνεται με νέους επιγόνους, σχετιζομένους με τούς συντελεστές του αρχικού - πατρογονικού διαζυγίου!

*

Η πτώση του μυστηρίου του γάμου στην τραγωδία του διαζυγίου και της διασπάσεως του συζυγικού ζεύγους σε μονάδες, σημαίνει ασφαλώς διάλυση και απώλεια τής αρχέγονης θεουργικής ενότητας του ανθρώπινου προσώπου στην εικόνα του ενός!

Εξάλλου οι διαστάσεις της τραγωδίας αυτής οριοθετούνται σίγουρα στην αναίρεση, με το διαζύγιο, όχι μόνο της μυστηριακής αναπλάσεως της εν λόγω εικόνας διά του γάμου αλλά και της διά της «αρχιτεκτονίας του Αγίου Πνεύματος» (άγ. Μάξιμος Ομολογητής) οικοδομηθείσης «κατ' οίκον εκκλησίας»!

Ένα διαζύγιο συντρίβει μίαν εκκλησία! «Ουκ οίδατε ότι ναός Θεού εστε και το Πνεύμα του Θεού οικεί εν υμίν»; (Α' Κορ. γ' 16).

Πηγή: Περιοδικό ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ, τ. 82.